

ODMIENIĆ (477) *vb pf*

-e- (455), -ę- (22).

o oraz e jasne; w *imp w e wahan*a.

inf odmienić (160). ◇ *fut 1 sg* odmienię (5). ◇ *2 sg* odmienisz (7). ◇ *3 sg* odmieni (43) [w tym zapis: odmienie (w rymie) (1)]. ◇ *1 pl* odmienimy (3) *BierEz, LibLeg, Leop*, odmieni(e)my (1) *BudBib*, odmienim (1) *SkarKazSej*. ◇ *2 pl* odmienicie (1). ◇ *3 pl* odmienią (2). ◇ *praet 1 sg m* odmieniłem, -m, -em odmienił (19). ◇ *2 sg m* odmieniłeś, -ś, -eś odmienił (8). ◇ *3 sg m* odmienił (90). *f* odmieniła (10). *n* odmieniło (6). ◇ *1 pl m pers* odmieniliśmy (1). ◇ *3 pl m pers* odmienili (26). *subst* odmieniły (1). ◇ *plusq 3 sg m* był odmienił (2). *f* była odmieniła (1). ◇ *imp 2 sg* odmięń (19); -é- (1) *KochPs*, -ę- (1) *KochFr*, -(e)- (17). ◇ *3 sg* niech, niechaj odmieni (3). ◇ *1 pl* odmięńmy (1). ◇ *2 pl* odmi(e)ńcie (3). ◇ *con 2 sg m* byś odmienił (2) *ModrzBaz, PaprUp*, by odmienił (1) *BielKron*. ◇ *3 sg m* by odmienił (11). *f* by odmieniła (4), by odmieni(e)ła (1) *BialKaz*. *n* by odmieniło (2). ◇ *1 pl m pers* bychmy odmienili (1). ◇ *3 pl m pers* by odmienili (4). *subst* by odmieniły (1). ◇ *con praet 3 sg m* by był odmienił (1). ◇ *impers praet* odmieni(o)no (4), jest odmieni(o)no (1), odmieniło się (1) *GórnDworz*; odmieni(o)no: jest odmieni(o)no *Diar* (1:1). ◇ *con* by odmieni(o)no (1). ◇ *part praet act* odmieniwszy (29).

Sł stp notuje, Cn s.v. rozmyślam się, rozmyślił się zaś, Linde XVI – XVIII w.

1. *Uczynić innym niż poprzednio, przekształcić; z dopełnieniem w postaci cechy własnej* znaczy zwykle: *zmieniać się pod wpływem czegoś; mutare Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, Calag; commutare Mącz, Modrz; demutare, exuere, minuere, retractare, vertere retro Mącz; transferre PolAnt; immutare JanStat* [w tym: z podmiotem nieosobowym oznaczającym przyczynę (20); kogo, co (231)] (252) : *GlabGad L8v; RejJóz Lv marg; Cocz to teraz wlażło w głowę Nawłfemes od mienił mowe RejKup v4; KromRozm I I4v, K3; nie zwoływá przyiációlek i fásiadek (marg) fásiád: ale byto mogło znaczyć męszczyfzny przetożem to maluczko odmięnił (-) rzeknąc. MurzNT Luc 15/9, k. 126; KromRozm II c2, x2v; Czyagnyony pothym nycz przidacz any odmyenycz nyechcziall, Lycz zeznanye tho bicz prawdziwe thwyerdyzel LibMal 1552/167; KromRozm III P6; Diar 56, 58, 62; LubPs Z6v marg, dd5v; GroicPorz e2v; Ieśli kto niewierzy może w ich Mízał weyrzeć/ wśákem náznátzył/ káżdą kártę ná kráiu/ kędy co nápiśáno/ y żadnego fłowá nie odmienił KrowObr 177, 136v, 205v, 206 [2 r.], Rr4; Bo ácz trudno odmienić/ gdy co da náturá RejZwierz 68; BibRadz Gal 4/20; OrzRozm O4; Niemcy zowá krolá álbo Kfiążę kinig/ á oni [Litwini] konigos/ máło odmieniwízy BielKron 358v, 193v, 201v, 203v, 208, 229 (9); GrzegRóżn Cv; Chamaeleon, [...] Zwierzę Indiiskie które bárzo prętko fárby odmienić może. Mącz 50d, 239b; SienLek 179v, Aaaav; LeovPrzep F2v; RejAp 63v; GórnDworz B2v, B3; RejPos 5, 32 marg, 32v, 215v; BialKat 283v, 333v [2 r.], 343v; BielSat C2; KuczbKat 80; RejZwierz 174, 220v, 259; WujJud 168, Mm8v; WujJudConf 12; WierKróc Av; BudNT przedm c marg, d2; Obiecował nádziei wśzytkich dość wczynić/ Strzedz praw w fwoiey wolności/ á nic nie odmienić. StryjWjaz B4; CzechRozm 31v, 73, 201v; ModrzBaz 1, 46v, 59v, 87v; Oczko 30v, 33v; dobrzeście ofádzili: ieśli odmienicie/ pobładzicie. SkarŻyw 511, 546 marg; StryjKron 46; CzechEp 410; NiemObr 145; A ták co ma czás przyniéść/ vprzędz go ty ráczéy/ Odmięń fwóy biég/ á żagle nákręć wczás ináčéy. KochFr 32; KochMRot Bv; ArtKanc K9v; Przeto on Rzymfki Cefarz/ w Rzymie to był fpráwił/ Zeńfki Senat Vćiwy/ ofobny wftáwił: [...] Potym przewrotni ludzie/ prędko odmienili/ Senat Senátulufem/ z zazdrości/ okrczili.*

BielSjem 5; *BielRozm* 18; *ZawJeft* 21; Lecz chwałá Bogu/ iż y łámi odłzczepieńcy wyznawáią/ że áni Limbulá/ áni czyścá záprzec y zgłádzic nie mogli/ áz wymázawłzy y odmieniwlzy text pílmá S. *WujNT* 404, *Gal* 4/20; *SarnStat* 168, 297, 530, 1264, 1292, 1294; *PowodPr* 45; *SkarKaz* 40b; Boię fię by to w dlugá nie łzłó; á tym czáfem Chęci fwey nie odmienił Szczełny Złotogrodzki. *CiekPotr* 58, 83.

odmienić komu, czemu (żywotne) [w tym: sobie (2)] (11): *BielŻyw* 27; *RejFóz* Pv; A gdyć ogyeń álbo chłód do wzroku przypádnie/ Odmienić iuż mnimánie ono ná włzem łnádnie. *RejWiz* 118v, 88v; A ieflibyś mu śierśc odmienić chciał/ ná miełtcu niektorym: gorącą żółciá koziá thák dlugo pomazuy áz łye odmieni *SienLek* 179v; Aczći máiąc twarzy człowiecze/ ále łwemi połtáwámi/ oblełnołciámi/ vbiori/ goleniem/ bárzo ie łobie odmienili/ iż ledwe łá ku człowiekowi podobni. *RejAp* 79v; *RejPos* 252v; *RejZwierc* 41v; SKIńie Pan Bog pyłznego do końcá go łtłumi/ A rołádek z baczenim w głupłstwo mu odmieni. *MycPrz* I A2; *PaprPan* A3v; *SkarKazSej* 696a.

odmienić ku czemu [= nadać coś] (2): á odmieni ten kamień [*lazur*] ony złe wilkołci ku gich przyrodzoney naturze *FalZioł* IV 55b; *BudBib Esth* 14/12.

odmienić na co (1): á potym zepłowawłzy iá [*niewinność*] tym plugáwym á łwowlonym zieleł/ ktore kwoli łwiátu ná włzytko iá złe odmieniłó nic o nię niedbamy *RejZwierc* 71.

odmienić w kogo, w co (12): *RejZwierc* 68; iż [*muzyka*] ma thę moc odmienić nas/ w czo leplzego/ á dáć nowy zwyczáy/ ktory łie ku cnołe gárne *GórnDworz* H2; *MycPrz* I A2; *CzechRozm* 80v; łtáraymy fię/ ábychmy żywot náłz w leplzy odmienili. *ModrzBaz* 128, 12; *CzechEp* 48; *WerGośc* 255; *GrabowSet* V; *LatHar* [249], 422; *WujNT* 403.

odmienić w co [= nadać coś] (1): AKteon miał krolewic/ z Dianá rozmowę/ Ták iż mu odmieniłá/ w łeleni kłtáł głowę. *RejZwierc* 42v.

odmienić w kim, w czym [w tym: sobie (1)] [= czyjś część, cechę] (8): *Diar* 57, 91; *Mącz* 239b; Więc y to bywa trefnie/ kiedy kto przyłtołuie do łwey rzeczy wirłzyk iáki/ wyncizowawłzy gi/ ábo chocia zołtháwiłzy go przy łwym wykłádzie/ iedno łłowo iákie w nim odmieniłzy. *GórnDworz* Q2; Pátrz ná koniá gdy łie zápali/ á on z onego łichucłkiego słtánie łie wnełh iáko łzalony/ [...] będye kwiczał/ ryczał/ káłáł/ wirzgał/ owa włzytko mułi odmienić w łobie. *RejZwierc* 75; *ReszPrz* 41; Wieleć rzeczy we włzytkim Nowym Tełtámenłe odłciáł był y odmienił Márcion haeretyk *WujNT przedm* 15. Cf »odmienić obyczaje«.

[*odmienić w czym [= pod jakim względem*]: GDY wino biáe chcełz w fárbie odmienić *Cresc* 1571 353.]

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Co ludziestánowiá [!]/ ludzie płowác y odmienić mogá *SkarJedn* 206.

W połączeniu z wyrazem określonym przydawką „inny” (1): iáko y Murzynowi trudno czárná łkore w iáką ináklzú odmienić *ModrzBaz* 12.

W połączeniach szeregowych (9): *SeklWyzn* Cv; Ale powiedzmi/ com odmienił/ opułcił álbo przytzyńił? *KrowObr* 205v, 202v, 231; *RejZwierc* 198; A w tey záś trołze pílmá łwiętego/ co zołtáwili/ ták wiele odmienili/ popłowáli/ wywrołcił/ zfałłzowáli/ wyłzpołcił/ iż tego 1400. mieyłc náyduie fię/ ktore fię z dawnym prawđziwym píłmem nie zgadzáiá. *ReszPrz* 41, 71; iefiizeby nápotym zdáło

fię nam y Rádam nálfzym w téy mierze co przydáć/ álbo wiąć/ álbo odmienić/ á infzy obyczay podwód náležć *SarnStat* 975, [1316].

W porównaniach (3): Práwie iák wiotche odzyenie ták ye odmienić raczyfz *LubPs* X4; *Leop Hebr* 1/12; *LatHar* 168. [Zawsze przekład tego samego tekstu.]

W charakterystycznych połączeniach: odmienić bieg swój (2), Boga, chęć (2), chwałę, cnotę, człowieka, ewanjeliją, farby, głos (2), głowę (2), innotescencyją, krew, mnimanie, mowę (4), naukę, ofiarę, picie, pisanie, poczciwość, porządek (2), postęпки, prośbę, regułę, rzeczy (4), sier(ś)ć (4), słowo(-a) (5), służby kościelne, sprawy (4), stan, sumnienie, światłość, tekst (2), testament, ustawę, wiarę (5), wszystko (11), zakon, zbroje, znaki; odmienić w dobre, w co lepszego (2), w lutość, ku nienawiści, na złe; odmienić rozsądek w głupstwo, żywot w lepszy; łaskawiej odmienić, mało (maluczko) (3), nadobnie, w ocemgnienu (2), prędko (4), snadnie (4), sprosnie, trochę, wiele, na wszem (2); odmienić nad uchwałę, nad wołą (2), nad zmowę; odmienić przez krzest, mocą, bez przyczyny, przysięgą, własną swą wołą, wedle wolej swojej, od żalości; na [który] czas odmienić (3); w kościelech odmienić, w księgach, w Nowym Testamencie, w uniwersalech.

Zwroty: »inaczej odmienić« [szyk zmienny] (6): KVkołka. Ptak ten od śpiewania tak wezwań bowiem inaczejgo [!] nie vmie odmienić/ ale zawfze iednako powtarza. *FalZioł* IV 23b; by kto potym ináčzey te⁸⁰ nieodmienił niżli tu ftoi *BielKron* 207v; iż wfzytko ináčzey odmienili nie ták iáko on [= Bóg] wltáwił. *BielKron* 465v, 180, 251v; *BiałKaz* I4v.

»[czego] kstałt odmienić« (1): trzebá w to pilnie weyrzeć/ [...] áby nálfzey monety kftáłt ábo wyobrażenie odmieniono [formam nostrae mutari] *ModrzBaz* 35.

»mysl(i) [czyj, czyje], umysł [czyj] odmienić« = pomieszać zamiary, sprawić przeciwne skutki [szyk zmienny] (3:2): *RejPs* 118; á tu lepak fłyfzyfz iż odmyeni myfl ich/ iż to będą czynić nád tobą co fię iemu podobác będzye. *RejAp* 146v; *RejPos* 172v; Aleć ono łákomftwo oná mężna síłá/ Vmyfl im ich on hárdy prętko odmieniłá. Co tuľzyli z obozu twego zoftác pány/ To fwoy ná zad wrocili bárzo ofzárpány. *PaprPan* A3v; *PaprUp* F4v.

»odmienić obyczaje (a. zwyczaj(e)) (swoje a. swe)« = odmienić się (4): *RejAp* 175; Odmienili obyczáie fwe/ á ználeźli prętkie miłofierdzie v Páná fwoiego. *RejPos* 65, 64v; *KlonWor* 23.

»odmienić [w kim] obyczaje« (1): przez krzeft fwięty raczyłes tefz odmienic w nas ftare a fnađ nieznołne obyczáie náłfe *RejPs* 122v.

»odmienić postawę, twarz, urodę« [w tym: twarz i postawę (1)] = zmienić wygląd, wyraz twarzy [szyk zmienny] (5:5:1): A tak idzcie a odmieńcie iuż łobie poftawę Aby nie kazdy rozumiał czo macie ża fprawę *RejJóz* Pv; Snacz y to yego Súmnienie Te wefołá twarz od mienie Gdy niebędze czo vkazać Czem by fędzego v błagać *RejKup* v6, cc3v; Miałci Eufzkułápius/ też ze złotá brode/ A gdy przyfzłá potrzebá/ odmienił vrodę. *RejZwierz* 106v; *BielKron* 85v; *RejPos* 225v; *BielSat* D; *RejZwierc* 87; *BielSjem* 12; *BielRozm* 24.

»odmienić przyrodzenie (swoje), naturę« = odmienić się [szyk zmienny] (5:1): *RejWiz* 4 marg, Cc8; á konopie z łopianem przedfię iáko dawno fmierdzú/ nic żadne nie odmieni nigdy/ prze ono poľwięcenie fwoie/ przyrodzenia y włáłności fwoiey. *RejPos* 305; Owa kázde źwirzę w tym przypadku

muśi łprofnie odmienić przyrodzenie łwoie. *RejZwierc* 75; Iákoź tę náturę heretycką z rodziáiem wziętą odmienić mogą? *SkarKazSej* 687a; *KlonWor* 23.

»przyrodzenie [czyje] naturę odmienić« [w tym: kontu (1) u kogo (1)] [szyk zmienny] (4:1): Przeto mu łie zmiefzálá we łbié oná trwogá. Bo mogł był Bog odmienić iego [Adama] przyrodzenie *RejWiz* 133v, 88v; *Mącz* 433c; Záprawdęć dobrodzieyftwo nigdy przyrodzenia Nie odmieni/ kiedy kto łest złego łumnienia. *HistLan* F3v; *FRancvski* [język] [...] náturę v wokalfzów ták odmienił, że więcéy na Grèckie pofzły. *JanNKar* C4v.

»odmienić rozum« = *mutari intellectum Vulg* [szyk zmienny] (3): *RejJóz* E3 marg; *Leop Sap* 4/11; Záfzłá śmierć Elłzbięć vmárlá/ wziętá łest/ ták w młodych lećiech/ áby złość nieodmieniélá rozu^{mv} iey *BiałKaz* I4v.

»odmienić (swoy) stan« = *odmienić się* [szyk zmienny] (2): to łrebro co pod ławą było/ Pátrzaycie iáko łwoy łtan teraz odmieniło. *RejZwierc* 4; *RejPos* 64v.

»odmienić umyśl, myśl, przedsięwzięćie, dumę« = *zmienić zamiar, odstąpić od zamiarów; mutare consilium a. mentem a. sententiarn Mącz, Calag; exuere mentem, minuere consilium, vertere sententiam retro Mącz* [szyk zmienny] (17:4:3:1): A gdy krol Perłki iednego czału iemu [*Epimenidesowi*] połłáł wiele pieniedzi chcząc go pokufić, ázáliby mogł łwoy vmyśl odmienić á kniemu przyłtác *BielŻyw* 25; *RejPs* 82; *RejKup* t5v; *Leop* *A3v; Abowiem Krol od záłofci odmienił vmyśl łwoy/ kthory był wzięł przed łię. *BibRadz* I 206a marg; *BielKron* 235v; Mutavi sententiam, Rozmyśliłem łie/ odmieniłem łwe przedłię wzięćie. *Mącz* 382d, 216b, 223a, 239a, 407c, 433c (9); *GórnDworz* Z2v; *RejPos* 9; *BielSpr* 36v; Vigilius Papieźem zołtawłzy/ myśl około Heretyká ná Stolicę Cárogrocką poładzenia/ odmienił/ y wołá o to gárdło dáć. *SkarJedn* [d9]v; *Calag* 15b; *KochPs* 9; *SkarŻyw* 573; *CzechEp* 127; *CzechEpPORz* *4; *KlonFlis* Ev.

»odmienić umyśl(y) [komu]« [szyk zmienny] (2): *RejPs* 122v; A on iednym weźrzeniem łrogiem/ łnádnie káždemu vmyśl łfćie odmienić może. *RejZwierc* 41v.

»odmienić wołá« [w tym: czyjá (3)] [szyk zmienny] (4): Odmien wołá gdy w czym zbládziłz *BielŻyw* 20; *MurzNT* 126; *BiałKat* 208v; Odmienił wołá twoię: iż to coc łię przedtym w duchownych rzeczách nie podobáło/ iuźći teraz z łálki iego/ w łmák idzie *LatHar* 675.

»[czego] wyobraźenie odmienić« (1): *ModrzBaz* 35 cf »kstał odmienić«.

»odmienić swoje zdanie« (1): Dámáfcen odmienił łwoie zdánie o pochodzeniu Duchá S. od łyna. *SkarJedn* D4v.

»odmienić żywot, sposób życia« = *vitam commutare Modrz* [szyk zmienny] (5:1): *MurzHist* L4v; Niewłpominám tego/ że ći ktorzi łię náuczyli piełzczoty/ rołkołznych potraw/ łácno w rozmáite niemocy wpádáią/ odmieniwłzy łpołob życia ábo pokármow [*cibi mutato genere*] *ModrzBaz* 113v, 128; Y záraz żywot odmieniłá/ y gorkzá záłofćią opłákiwáłá łwovolność łwoię *SkarŻyw* 440, A3v, 86.

Szeregi: »inaczej obroćić a odmienić« (1): Gdiź Pan [...] ináčzey włzythko łwemi łpráwiedliwemi dekrety obroćić á odmienić obiecuie/ nie thák iáko łie nám zda wedle myłli náłzych. *RejZwierc* 191v.

»odmienić a poprawić« (1): y then vmyśl był przy nim/ [...] odmienić á popráwić tych włzytkich rzeczzy. *BielKron* 199.

»odmienić i wywrocić« (1): To łą wiałne Duchá świętego flowá. A Mnifzy ták to odmienili y wywrocili. *KrowObr* 151v. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»odmienić i wzruszyć z siadła« (1): tedy miałoli się co odmienić y wrzużyć [!] z łwego siadła/ trzebá było czynić to z wielkiem rozmyłłem *GórnRozm* Ev.

W przen (16) : Profzę [Orfeu] odmień ná chwilę te záłołne twoie Strony *WitołLut* A4v.

Zwroty: »serce, twardość serca, smak serca odmienić« [*szyk zmienny*] (7:1:1): *RejPosWstaw* [41⁴]v; á odmień ferce iego [*transfer cor illius*] ku nienawiści tego który się targa ná nas *BudBib Esth* 14/12; Gdy pan Bog ratzy może złe ferce odmienić *WierKróc* B2; á łáfkáwa ręká twoiá/ niechay odmieni twardość fercá mego. *SkarŻyw* 83; wielce błogółáwiona obecność Ciála y Krwie twoiey/ niech ták odmieni łmák fercá me⁸⁰/ żeby ono žádney/ okrom ciebie/ nieczúło łwiátá tego łłodkości *LatHar* 226; Dziwna moc Pána Chrytułowá/ który w ocemgnienu fercá ludzkie ták odmienić może/ żeby to włzytko zá gnoy potym mieli/ w czym się pierwey nawięcey kocháli. *WujNT* 212; *SkarKaz* 119b, 241b; *SkarKazSej* 696a.

»odmienić serce« = *odmienić się, zwłaszcza: zaprzestać uporu* [*szyk zmienny*] (6): gdy ie Ionás Prorok nápominał/ áby sie vználi á odmienili opoczne fercá łwe. *RejPos* 65, 350v; Tego głófu przelękl się Klaudiułz/ y wnet ferce odmieniłrzy rzeczé. *SkarŻyw* 147; rozmyśl się vrodziwa Páno do trzech dni/ á odmień vporne ferce. *SkarŻyw* 443, 21, 324.

a. *Przeistoczyć, uczynić z kogoś a. czegoś inną istotę, inną rzecz* (15) : Ale iuż tám odmieniłrzy to mdłe á łmiertelne ciáło łwoie/ áby iuż z nim żył żywotem niełkończonym ná wieki wieczne. *RejPos* 222; *LatHar* 193.

odmienić z czego (2): Zakonnicy [...] bárzo byli łtąd záłmuceni/ máiac zá to/ áby to czárt odmienił z pieniędzy kámienie *WerGośc* 218. *Cf Zwrot.*

odmienić w kogo, w co (11): Suchá łkáłę łácnichno on odmieni w wod zdroy głęboki *LubPs* Z6v; *RejZwierc* 190; [*do mądrości:*] Włzytki ludzkie fráfunki vmiéłz wykorzenić/ A człówieká tylko nie w Anyoła odmienić *KochTr* 9; Iż łyn Boży przedwieczny/ złączyłrzy się z człówiekiem/ odmienił człówieczeńłtwo w bołtwo *NiemObr* 139; *GrabowSet* I, Pv; Bądż pozdrowiony P.IEzu Chryłte/ którył wodę w wino/ w pierwłzym Gálileyłkim cudzie/ odmienić raczył. *LatHar* 534, 193; Powłtawłrzy od vmárłych/ w vwielbionym cieie/ Odmienił žal w poćiechy/ dał rádości wiele. *SiebRozmyśl* B. *Cf odmienić komu w co.*

odmienić komu w co (2): Abowiem then dzień/ fráfunku y žáłości/ Bog włzechmogący/ odmienił im w rádość [*pro perditione electi generis fecit eis gaudium*]. *Leop Esth* 16/21; Odmień płáčż mnie w wefele *GrabowSet* Q4.

Zwrot: »[z czego] co inszego odmienić« (1): Mowá tedy páná Chrytułowá/ która z niczego włzyłtko łtworzyłá/ iákóž z tego/ co iełł/ czego inłzego odmienić nie ma? *BiałKat* 283v.

Szereg: »obrocić a odmienić« (1): Nielza iedno iż błogółáwienłtwo łwoie [...] w gniew á w przekłętko obrocić á odmienić mułsi. *RejZwierc* 190.

b. *Odrodzić się [co czyje]* (1) : Vilmirus Sin iego/ obitzaioy y Cnoti Oycowłkyei nie od mieniłrzy łtzedł bez potumka. *PaprUp* A4.

c. *Odróżnić, uczynić innym w stosunku do rzeczy porównywanej [od kogo]* (3) :

odmienić czego (1): Tátárzy [...] záltháli tám [...] Caklow nieco/ ktorzy byli zoftáli tak czerzy íthá lat/ málo co od nich ięzyká odmienili *BielKron* 299.

odmienić przez co (1): gdyżes thedy raczył ítan nász odmienic przez wodę a ducha íwiętego od narodu íprzeciwnego tobie *RejPs* 118.

Zwrot: »[w czym = pod jakim względem] odmienić przyrodzenie« (1): Alem wždy ínadz w tym odmienił od was przyrodzenie Íż nie mogę ręki podniefcz na íwe pokolenie *RejÍóz* O8v.

2. *Zastąpić innym; mutare Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz, Calag; commutare Vulg, PolAnt; immutare Vulg, JanStat; permutare, vertere PolAnt [w tym: kogo, co (104)] (109)* : *Leop Is* 9/10; *RejZwierc* 142; *BibRadz* II 120c marg; *GórnDworz* B3, P8; *RejPos* 321; Ze Pan Chrístus dáleko dziwnieyízą y ípánilízą ofiárę vftáwił: odmieniwízy ofiáry/ á miálto zábiiánia bydlát/ íam íiebie ofiárowác rofkazał. *WujJud* 149, 120v marg, *Mm3v*; *BudBib Lev* 27/33, I 349b marg, *Ier* 2/11; Ía náłzey oycowfkiey náuki nie odstápię/ áni íey odmienię/ ále wníey pokim żyw trwác będe *SkarJedn* 291; *CzechRozm* 81; *CzechEp* 381; *PowodPr* 15; *SkarKazSej* 701b marg.

odmienić komu [w tym: sobie (5)] (21), czemu (2): Karmie íobie odmienimy/ Stárych błędów zápomnimy. *BierEz* Dv; *RejAp* BB8v; *RejPos* 164. Cf »imię odmienić«, »miejsce odmienić«, »odmienić szaty«.

odmienić na co (2): gdy Mánálles on zły krol zgwałcił był wízytkę chwałę Pánífką/ á odmienił íą ná chwałę bogow pogánífkich *RejPos* 50v; Sobota co znaczyłá/ [...] íáko íą kościoł ná Niedziłę odmienił *SkarKaz* Oooo2c.

odmienić w co (8): *RejZwierc* 189v; *BudBib Ier* 2/11; á zbáwienne ono ítrażey nocney od Apoítolíkich czáfów trzymánie/ w poíty odmieniono *LatHar* 123; Bo niewiálty ich odmieniły vżywánie przyrodzone/ w ono vżywánie ktore íeít przeciw przyrodzeniu. *WujNT Rom* 1/26, *Rom* 1/23, 25, s. 671 marg; *PowodPr* 15.

odmienić za co (2): íużes przeftápił s tego docześnego żywotá/ á odmieniłes gi íobie zá żywot wieczny *RejPos* 164; *SkarŻyw* 478.

odmienić czym [= zastąpić czym] (3): *BudBib 2.Par* 36/4; potrzebá kóniecznie Złéy napiérwízé początki żądze wykorzenić/ A dziełem prácowitízym piefczotę odmienić. *KochPieś* 2; Sam P. Bog práwá ítáre nowym zakonem odmienił. *SkarKazSej* 701b.

W połączeniu z wyrazem określonym przydawką „inszy”, „no” (3): Do tegoż kościołá Pan wfkázuie/ áby ítał mocno przy poítánowieniu íego/ á ínzego íuż mu odmienić nie chce *RejAp* BB8v; íż dla złości á nieípráwiedliwóści ludzkich przeniofę kroleítwá ná íne kroleítwá/ á narody w ínzé narody odmienić muíżę. *RejZwierc* 189v; *SkarKazSej* 701b.

Zwroty: »imię, przezwisko odmienić« [w tym; komu (15) – sobie (3) – czemu (1), czyje (2)] = *verti nominibus Vulg; imponere a. vertere nomen (a. nomina) PolAnt; mutari nominibus Modrz [szyk zmienny]* (17:2): íkoro ktory Papieżem zoítał/ nátychmiał íobie imię wláíne odmienił/ á ínzym íie imieniem zwác kazał. *KrowObr* 34; *Leop Num* 32/38; Ktorem przełóżony nád komorniki odmienił imioná/ bo Dánielowi dał imię Bálthállár/ á Hánániałzowi Sydrách/ á Miíáelowi Miíách *BibRadz Dan* 1/7, *2.Par* 36/4; [*Sergiusza II papieża*] pírwey zwano Os porci/ to íeít świni pyłk/ á dla ízkárádości imieniá tego/ przemieniono mu imię pírwíże/ á *Sergius* íne dano/ á od tego czáfu káżdemu imię odmieniá

Papieżowi przy wybieraniu. *BielKron* 171, 176v, 428; A tym nic inżezgo Kálwin nie czyni/ iedno co Sofiítowie z Antykryfem czynią/ odmieniwszy thylko fámy przezwiłká. *GrzegRóżn* I2; *Mącz* 369a; Y poštánowił krol Micraimłki Eliakimá brátá iego krolem nád Iudą y nád Ieruzalimem/ y odmienił imię iego Ioákimem *BudBib* 2.Par 36/4; *CzechRozm* 47v [3 r.] 48 [2 r.], *; *ModrzBaz* 117v; *WujNT* 307, Aaaaa4v.

»miejsce [czemu] odmienić« (1): Króm Wárfzáwy moze mieyłce Séymowi odmienić. *SarnStat* 28.

bibl. »mieniając odmienić« = *prawdopodobnie kalka z hebrajskiego* (1): Nie będzie brákwác miedzy dobrym y złym/ áni go odmieni/ á iefli mieniáiąc odmieni [si *commutando commutaverit illud*]/ tedy y ono y odmiáná będzie święte *BudBib* *Lev* 27/33.

»stan wdowski (a. wdowi) odmienić« = *wyjsć za mąż* (2): A żoná łtanu wdowłkyego nyechay nye odmyeni *LubPs* Z; *ZbylPrzyg* B2v.

»odmienić szaty, odzienie, stroje, ubiory« [w tym: komu (3)] = *przebrać się; komu: kazać się przebrać; mutare vestes Vulg, PolAnt; commutare habitum Vulg [szyk zmienny]* (5:1:1:1): Tedi rzekł Ieroboám żenie swoiey wftán odmieniże łłaty/ by cie nie poznano byś byłá żoná Ieroboámowá *Leop* 3.Reg 14/1, 4.Reg 25/29; Odmienił mu też odzienie wktorym w więźzeniu był *BibRadz* 4.Reg 25/29, I 171b *marg*; Odrzućcie Bogi obce ktorzy w pośrzodku was łą/ oczyśćcie łię/ a odmienićte vbriory wálze. *GrzegRóżn* M4v; *BudBib* *Gen* 41/14; Skąd wietłzy dziw z drogich łzat Fráncuzom łpráwili/ Bo pirwze wietłzym kółztem łtroie odmienili. *StryjWjaz* A4; *SkarŻyw* 356.

peryfr. »świat odmienić« = *umrzeć* (1): Prędkoś ten świat odmienił/ przecz? zgadniemy fámi/ Ześ był przywyłł Aniołom zecniłóć łie z námi. *SzarzRyt* D4v.

»wiarę odmienić« [szyk zmienny] (3): GDy załię Aufzpurcánie wiarę odmienili/ rozgniewáli łie Rzymłcy kápłani *BielKron* 216, 233v; Odmienić wiarę wziętá od pierwłzych Apołtołow [...] iefł według Apołtołá głupłtwo/ łzalenłtwo *WujNT* 658.

»zakon swoj odmienić« = *przyjąć inną wiarę* (1): NÁznáczyłem wyłłzey iáko Woyćiech Pruskie kłiążę/ dał łie pod moc Krolowi Polłkiemu/ á zakon łwoy odmienił *BielKron* 230v.

[»zęby odmienić«: Potymże przez łześć drugich miełięcy [woły] drugie też zęby bliłkie odmieniáią/ á nie pierwey áż we trzy látá włzytkie odmieniá *Cresc* 1571 552.]

Przen (1) :

Zwrot: »odmienić pościel« (1): Pan go będzie ćiefzył w niemocy łóżney/ á odmieni pościel iego [omne cubile eius versasti] w niemocy iego. *BibRadz* *Ps* 40/4.

a. *Użyć innego wyrazu, formy, litery; mutuari verbum Mącz* (18) : *RejKupSekl* a6; Tákowe włzythki przyłyęgi máią być wedle łkazánia/ wedle żáłoby/ odmieniwszy rzecz y Perłony/ co ma być odmieniono. *GroicPorz* z; *RejFig* Cc2v; Mutuemur hoc quoque verbum, Odmieniemy to słowo [!]/ włółzmy ná to mieyłce ynłze. *Mącz* 239c; Drudzy nieprzełstawáią ná odmienieniu liczby/ iefłibyś ołoby nieodmienił. *ModrzBaz* 59v; Może te modlitw y zá inłze podroźne mowić/ łłowá ná pewnych miełcách odmieniłszy. *LatHar* 632 *marg*, 182 *marg*; Ktore mieyłce Márcion ták zepłował/ [...] że miáłto tego łłowká Nośmy/ po Graecku φορέσομεν, vczynił/ Będziem nośić/ φορέσομεν, iednę tylko literę odmieniłszy. *WujNT* *przedm* 14, *przedm* 22; *JanNKar* H3v; *CiekPotr* 91.

odmienić na co (1): ta niniéifzá Orthographjá [...] nieieft niczem różná/ iedno tym iífz ieft doftateczniéifzá/ a iífz á fpunctem i także é i ó odmięnilifmy na ty ktoré fą przes punctów *MurzOrt* B.

odmienić w co (1): Modlitwá. Temu świętu táż służy/ która y Náródeniu tey Pánnny: tylko odmień Náródenie w Poczęćie. *LatHar* 414.

odmienić w czym (3): *GórnDworz* Q2; Kiedy fię tráfi więcey Konfelfforow/ liczbę tylko odmień w Antyphonie y modlitwie. *LatHar* 446, 457.

W połączeniach szeregowych (2): Ieft też y drugie zátrefnowanie/ kiedy kto przyda/ álbo wymie/ ábo odmięni w fłowie literę/ ábo fylábę iáką/ Iáko kthoś/ máiąc zwác przezwiífkiem Doktorá Retikulá/ zwál go heretikiem. *GórnDworz* Q2; Przeco niektórzy názwáli *literals*, à *lituris*, iż iednę nápiáfawfzy zás ią zmázác, odmięnić, álbo przełóżyć może. *JanNKar* C2v.

Zwrot: »słowka jednego i punktčika nie odmienić« (1): iż tám fłówká iednego/ y punktčiká nie odmieniono: ále zgołá ták iáko v Ezáialzá nayduiemy/ wzyfłtko co było potrzebá nápiáfano. *CzechRozm* 127.

b. *Powołać nowych urzędników* (8) : áżby im [*luteranom*] pozwolono ty dwie rzeczy/ pány rádne odmienić/ á Koncilium inífzym obyczáiem złóżyć *BielKron* 223v, 124v, 210, 224, 236; *LeovPrzep* B2v; Téż iáko Kfiádz Bifkup/ [...] gdy zechce Wóytá ftánowić álbo odmienić/ álbo ich Adminiftrator w wákowaniu Bifkupim: tedy nie innégo máią ná Wóytoftwo obiérác/ iedno z ftrony poddáných Máieftatu królewfičkiego *SarnStat* 1126.

odmienić komu (1): kiedybyś vyrzał áno pofttronny człówiek rofkázuie w domu twoim/ á vrzędnikác odmienił *RejZwierc* 189v.

c. *Dokonać wzajemnej wymiany, dać coś za coś* (13) : Taufchen. Odmięnić. Frimárczyć. Mutare. *Calag* 477a; [wolno mu [rolę] przedać, dać, darować, odmienić i ku swemu pożytku obrócić *KsięgiSqđŁqck* 90].

odmienić za kogo, za co (7): *RejKup* e7v; przeto odmieniłá fwego [*syna*] mártwego zá mego żywego/ połóżywfzy go táiemnie ná mieyfce moiego żywego. *BielKron* 76v; *Suppositor et suppositrix* [...], Ten który podrzucił odmienił/ podrzuciłá odmieniłá yedno dziećię zá drugie. *Mącz* 312a; *Transcribere item*, Odmienić kupią zá kupią/ towar zá towar wziác/ álbo kupią oddác. *Mącz* 375d; *OrzQuin* R3; *SkarŻyw* 575.

odmienić komu [*w tym: sobie* (1)] (2): SMierć s Kupidem gdy ná noc w iedney budźie byli/ Ráno wftáiąc więc fobie ftrzały odmienili. *RejFig* Dd3, Bb4.

a. *Wymienić pieniądze* (3) : *Cambire Hungaricum*, Odmienić czerwoný węgierski złoty. *Mącz* 32c.

odmienić pro aliqua re (1): *cambivit sibi alias odmyenył solidos pro medientibus* *ZapMaz II Ł* 1/129.

Zwrot: »mińcę odmienić« (1) *Mutare pecuniam*, Mińcę odmienić y doftác mince potrzebney. *Mącz* 239a.

3. *Odwołać, unieważnić; nie spełnić; sprzeniewierzyć się; mutare* *HistAl*, *Vulg; immutari* *Vulg; averti ab aliquo* *PolAnt; retractare* *Mącz* [*w tym: kogo* (1), *co* (63)] (66) : Przy tym ftoię czom mowil[a] Bo acz bych odmienić chciała Nie będę fto mowy miała *RejJóz* E3; *BibRadz Ps* 131/11; áby oná tym że Thorem/ y przeciwko Krolowi Pánu fwemu/ poftufzeńftwá fwego nie odmieniłá *OrzRozm*

A3; *BielKron* 393; *Mącz* 462b; potym iego naświetfzey miłości profił/ żeby raczył tho/ co złego vkázuie ná fwiát przyść/ odmienić *LeovPrzep* b3; Ale dobri gošpodarz weřzawłzy w łtare reyełtra/ odmieni włzytki nowe wymyłły/ á łtanie przy łtarych zwyczáioch. *RejPos* 37, 56v, 169v; *BiałKat* 338v; *RejZwierc* 188; Obrzázowanie/ pirworodźieńłtwá y inłze rzeczy/ á dziwnym kłztałtem tho Pan nałz Iezus Kryłtus wypełniwłzy odmienić raczył. *MycPrz* II B2v; *CzechRozm* 74; tedy iá przed fię łłowo trzymam/ iż to comći námienił nie odmienię *WerGośc* 255; *PaprUp* L; Rzymłki kośćioł Chryłtułá raz przyiętego nigdy nie odmienił *SkarKaz* Oooo2c, 206a, 578a; ia też odmienię to złe/ ktorem vmyłłił vczynił im. *SkarKazSej* 707b, 690a, 707a.

odmienić komu (2): A pan bog też obaczywłły niełtáłołć ich odmienić iem też raczył obietnice łwoie *RejPs* 158; *RejPos* 229.

W połączniu szeregowym (1): ktory [*papieř rzymski*] Iezufowe vłtáwy odłóżył/ pomázał/ wyłzpocił/ wykręcił/ odmienił/ á łwe ná tho mieyłce połtánowił *CzechRozm* 81.

Zwoty: »odmienić obietnice« (4): *RejPs* 158; *BielKron* 130v; A iáko dla złołści potomkow Dawidowych nie odmienił Pan Bog obietnice Dawidowi vczynioney: ták [...] dla złołści wiela ludzi w kołściele łwym/ nie odmieni Pan Chriłtus obietnice oney *WujNT* 3.

»przysięę odmienić« (3): á iżby też Dárius oblicźnie przyłzedł/ niemogł by łwey przyłięgi odmienić [*iuramenta nulla posse mutare*] *HistAl* B7v; A což z tego bęđdzie gdy by Krol z tey iedney łtrony Pápiełkiey Przysięę łwą odmienił? *OrzRozm* B3v; *GórnDworz* Z4v.

»słowo odmienić« (1): miałbich dla thich lothrow słowo łwe odmyenicz a łprzyaczielem łwoym wedłie przirzeczenia łwego niebicz *LibLeg* 10/56v.

»ustawy *itp.* odmienić« = *odwołać; mutare traditiones Vulg* [*szyk zmienny*] (21): *MurzNT* 76; gđzye by pan Kryłtus przykazánye łwoye odmyenił. (–) Ano gdy wyłyłł Apołtoły ná kazánye/ zákazał im/ áby nye nołili z łobá workow álbo myełzkow/ áni pyenyędy *KromRozm* II y, y2; á tym obyczáiem dekret łmierci Cefarz zás odmienił/ tylko te^{go} ártykułu nieprzyłł o wierze *BielKron* 229v; kthora [*Maria, królowa Anglii*] odmieniłá włzytkie vłtháwy oycowłkie/ y bráckie w wierze *BielKron* 238, 272v; Przetoź bęđzemyli [!] ták czynił/ bez wátpienia/ łędzia w dzień łáđny odmieni łwe łkazánie przeciw nam/ á ták odzierzemy żywot wieczny. *HistRzym* 87v; iż by y Anyoł z niebá przyłzedł/ á chciáł iny dekret ferowáć á ten odmienić *RejPos* 319, 22, 107; *RejZwierc* 201; [*Peserchady*] mogá odmienić łkazánie Cefárfkie/ ielliby co przeciwko ich zakonowi łkazał álbo vczynił *BielSpr* 50v; *CzechRozm* 81; Ste^{go} przełtrzeźeni łęđziowie ono práwo o łzácowániu krzywd odmienili [*de aestimandis iniuriis edicta posuerunt*]. *ModrzBaz* 79; *SkarŻyw* 30; odmieniwłzy łwoie pirwłze połtánowanie/ Gábrielá Syná [...] ná Wielkie Xięłtwo po łmierci łwoiey vłtáwił/ á Dimitrá Wnuká do Vgliczá ná więźenie połłáł *StryjKron* 692; *NiemObr* 25; Przyłzedłzy thedy Krol kłobie/ pilniey w onę łpráwę weyrzawłzy/ łentencyá łwą odmienił y onę wolná vczynił. *Phil* L4; *WujNT* Act 6/14; *SkarKazSej* 706b, 707b.

»odmienić ustawy *itp.*« = *sprzeniewierzyć się, nie wykonać; mutare iussionem; decretum immutare Vulg* [*szyk zmienny*] (10): Nie dałciem Ezopá zábic. Abowiemem łię nadziewáł/ Iźby tego żáłowáć miáł: Twem przykazánie odmienił/ Do tegom go czáfu żywił. *BierEz* F3v; We złey obietnicy álbo łlubie/ złam wiáre/ w łłkárádey przyłiędze odmienił połtánowanie/ což przyłięgł niebáźnie/ nietzyń

tego. *KrowObr* 143v; Wiedz othym/ Krolu/ żeć tho práwo Medfkie y Perfkie ieft/ że żadnego dekretu ktoryby połthánowił Krol/ niegodzi fie odmienić. *Leop Dan* 6/15, 1.*Esdr* 6/11; *RejZwierc* 42v *marg*, Bbb2; *CzechRozm* 73, 81; Ziemia fię zaráziła od obywatelów swoich: bo przeftąpili zakon/ odmienili práwo/ rozprofiżyli przymierze wieczne. *SkarKazSej* 701a [*idem*] 702a.

Szeregi: »wzgárdzić abo odmienić« (1): iákoż mu to wzgárdzić ábo odmienić ty powinności swoie *RejPos* 319.

»zgwałcić a odmienić« (1): iż kołcioł ma moc zgwałcić á odmienić wedle czáfn [!] vftáwy Páńskie. *RejZwierc* 192v.

»(z)łamać a (i) odmienić« (3): Bo wiecznych liftów [...] nikomv łamacz a odmienicz zdalofie za niesprawiedlive. *ComCrac* 13; *KrowObr* 78v, 195v.

4. *Zaprzestać lub sprawić, aby coś przestało trwać; zniweczyć lub stracić; remittere* *Modrz* [*w tym: co* (47)] (48) : ysz przyálfny they y miłofczy przeczywko ye⁸⁰ M. braczkyey nigdy nyeodmyenymy. Athak wnyey thrwacz bandzimy yakofzmy szoby [..] obyeczaly. *LibLeg* 7/36v; *RejPs* 158v; *LubPs* I; *OrzRozm* Cv; *BielKron* 4v; *RejAp* 144v; Y czemuż fie nie zmiłuielz miły Pánie nád ludem twym/ á czemu nie odmienielz gniewu thwego nád nimi. *RejPos* 20v; á iáko fie bronić Czártowi fprofnemu/ áby nam nie mógl zágłufzyć vřzu náłzych/ y odmienić [*może bład zam.:* omienić ‘odebrać mowę’] ięzyká náłze⁸⁰ *RejPos* [203] *marg*; iáko záfię vmiál pokáráć á odmienić łáfkę y dobrodzyeyftwá tákie nád káżdym tákowym niewdzyęcznikiem swoim *RejPos* 215v, A2, 56v, 64v, 169v; Bo cukruy go [*piołun*] ty iáko chcefz przedfię on gorzkości fwey trudno co odmienić może. *RejZwierc* 98, 200, 201; *RejPosWstaw* [41⁴]; *ModrzBaz* 95v; Po roku boiác fię áby [...] frogości záczyćey życia fwego prze krewkość człeku wrodzoną nieodmienił: [...] ćicho vćiekl ná pułtynią. *SkarŻyw* [236], 249; *PaprUp* Fv; *GrabowSet* Cv, E4, R2; *LatHar* 617; *PowodPr* 16; *SkarKazSej* 707b.

odmienić komu (4): *FalZioł* V 99; *RejJóz* P8v; Widząc Alexánder vrodę á obyczáie ich/ miał ie w wielkiey poczćiwości/ ták iż im nic nie odmienił pirwřzey czći y wážności. *BielKron* 124v; Abowiem fzczyćcie y niefzczyćcie przypadki s czálem dáć mogą/ ále vmyřłu fthałego álbó też pořtrářznego/ tego nikomu áni dáć áni odmienić przypadki żadne nie mogą *RejZwierc* 87.

odmienić ku czemu (1): odmieni chorobę iego ku pierwřzemu zdrowiu. *BibRadz* I 301b *marg*.

odmienić w kim [*w tym: w sobie* (1)] (2): áleś odmienił w łobie onę miłość pirwřzą swoię. *RejAp* 18v; Skoro dořtal zavřznika nád fie gorřzego y frowřzego oitiznie fwei/ odmienil wnim dobre pořteпки/ á wto wřzitko wprawil. *PaprUp* Hv.

W charakterystycznych połączeniach: odmienić boleść, chorobę, cześć, dobre postęпки, gniew (3), *gorzkość, łaskę* (2), *miłosierdzie, miłość* (2), *nałog, pobożność, pragnienie, przedsięwzięcie, przyjaźń* (2), *radość, srogość* (3), *sukcessyje, swą wolą, troski, wážność, umyřł, zapalenie, złość(i)* (2).

Zwroty: »myřł [= łaskę] odmienić« (1): Pan wiernemu myřli nie odmieni. *RejPos* [279]v *marg*.

»odmienić nadzieję« (1): A oná iż nie odmieniła řtáteczney nadzyeie swoiey/ y wyznawála niegodność swoię/ [...] á wřzákoż tak rozumiałá być hojne miłofierdzie iego *RejPos* 76.

»pamięć odmienić« (1): *RejJóz* P8v *cf* »rozum odmienić«.

»rozum odmienić« (1): Bo podobno pańska woła [!] iuż tak mieć raczyła Ktora im rozum y pamięć w ten czas odmieniła *RejJóz* P8v.

»odmienić stałość, stateczność« [szyk zmienny] (3:3): A kthoż ie będzie mógł wydrzeć s tey mocney ręki iego/ albo odmienić státecność vmyśłu ich? *RejAp* 17, 21v; *RejPos* 139; gdyż on to mocno káżdemu wiernemu záflubić raczył: Iż iefli nie odmieni od niego stáłości swoiey/ iż mu łowito káżdą rzecz nágródzona będzie. *RejZwierc* 87; Temu cnotliwemu potym vrodził sie syn/ y iuż był dla onego syná odmienił onę státheczność y onę pobożność swoię/ [...] y iuż y ony iáłmużny y ine miłolierne wczynki iákoś były vstawáć poczęły v niego. *RejZwierc* 174v, 124v.

»odmieniać wiarę [= wierność]« (2): *RejZwierc* 124v; y zářęczona iemu [*Chrystusowi św. Agnieszka*] będąc: nigdy odmienić wiary łwey ku niemu nie mogła. *SkarŻyw* 68.

W przeni (2): Ale trzeba klenoty/ częłto polorowáć/ Bo gdy prochem przypádná/ wnet sie poczną płowáć. A ten proch zacność s páństwem/ rad więc glánc odmieni/ Inákłzy drugi czáłem/ Lecie niż Wielieni. *RejZwierc* 90v; *WerKazPapr* 274.

a. *Doprowadzić do upadku* (3): [złoto] Wielkie Cefártwá z gruntu odmieniło *KmitaPsal* A4; Fránt/ Nazo/ Comitunus/ niezáginá nigdy/ Póki dzień wśyftkořtrátny świátá nie odmieni/ Róźnych stánów ná ziemi w cyfrę [= zero] nie zámieni. *GosłCast* 10; gdy iuż zá złości á zá nieřpráwiedliwóści będą miał wolá odmienić páństwo albo kroleństwo iákie/ á podáć ie ná łup/ á dáć ie pośieć innym narodom *RejZwierc* 40v.

5. *Prawdopodobnie: Wymienić, wyliczyć [kogo]* (1): Thákże też łyřzyřz pociechy [...] tych ktore tu Pan odmienić raczył/ iż máią zepchnieni á řtráćeni być do tego ieziorá łprořnego *RejAp* 180v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (1): Endern. Odmienić. Mutare. *Calag* 157b.

Synonimy: **1.** *wywrocić*; **a.** *obrocić*; **3.** *abrogowáć, kasowáć, oddalić, odezwać, odnieść, odwołać, skasowáć, skazić*, »wniwecz obrocić«, *znieść*.

Formacje współrdzenne cf MIENIĆ.

Cf **ODMIENIENIE, ODMIENIKWIAT, ODMIENIONY**